

Tuomas Koljonen

Vastuutusjärjestelmä

Paremmman johtamisen käsikirja

Esipuhe Taina Tukiainen

Imperare Oy Espoo

© 2019 Imperare Oy ja Tuomas Koljonen

Imperare Oy
Tekniikantie 12
02150 ESPOO

Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän teoksen tai sen osan kopiointi ja digitaalinen jakelu on kielletty. Imperare Oy:llä on yksinoikeus käyttää rekisteröityä Imperare®-tavaramerkkiä. Vastuutusjärjestelmä™ on Imperare Oy:n tavaramerkki.

ESIPUHE Taina Tukiainen
KIRJOITTAJA Tuomas Koljonen
TOIMITTAJA Johanna Valo
KUSTANNUSTOIMITTAJA Satu Laatikainen

KANSI Petri Latvala
TAITTO Petri Latvala
KUVITUS Petteri Vilkki
KUSTANTAJA Imperare Oy

ISBN 978-952-94-1480-2
KL 69.11

Painanut Tallinna Raamatutrükikoda
Tallinna 2019

Sisällys

Kuvituksessa käytetyt symbolit	9
LUKIJALLE	11
Vastuutusjärjestelmä työvälineenä	12
Kokemuksista kirjaksi	13
Kiitokset	15
TAINA TUKIAINEN Valonpilkahduksia	18
VASTUUTUSJÄRJESELMÄ	
KUKA TÄSTÄ VASTAA?	21
Vain ihmiset tekevät	24
Vastuu- ja varahenkilöt toimivat	25
Vastuulistat kuntoon	26
JOHTAMISEN TIMANTTI	33
Mitä johtaminen on?	33
Teetätkö vai vastuutatko?	35
Nyky suomalaista johtamista	38
VASTUUTUSJÄRJESELMÄ – YKSINKERTAISIN TOIMINTATAPA	41
Vastuutusjärjestelmä on johtamisen työväline	41
Vastuuttaminen on asian omistajuutta	43
Projektipäällikkö luo vastuutusjärjestelmän	45
Haarautuva vastuupuu	46
Vastuutusjärjestelmän kanssa toimiminen	48
Vastuutusjärjestelmään siirtyminen	50
Vastuutusjärjestelmän ylläpito	52
Haasteiden selättäminen	53

SELKEÄT JA KUVAAVAT VASTUUT	67
Vastuiden listaaminen	67
Vastuiden otsikointi	69
Kaikki vastuiksi	70
Kaiken toiminnan tunnistaminen	72
Voimassa toistaiseksi	74
Muutosta vastuuttamalla	75
Vastuulistat kootaan yhteistyönä	79
Vastuutusjärjestelmä vähentää riskejä	80
VASTUUHENKILÖ KEHITTÄÄ JA KEHITTYY	91
Vastuuhenkilö on asian omistaja	91
Kokonaisvaltainen vastuun hoito	93
Osaamiset ovat vastuita	98
Tehokkuutta hyvin laadituilla listoilla	100
Hankaliin tilanteisiin varautuminen	102
VARAHENKILÖ – TYÖPARI JA TURVA	111
Varahenkilö ennakoi	111
Toimiva työpari	114
Vastuuttamalla varaudutaan tulevaan	115
Varavastuut selkeiksi	116
TEHTÄVÄ ANTAA RAAMIT	127
Tehtävä on aina kokonaisuus	127
Moniosaaminen organisaation vahvuutena	130
Tehtävät, vastuut ja roolit	132
Sanoista tekoihin	134
Soveltaminen sallittua	135
ESIMIES RAIVAA ESTEITÄ	141
Esimies on avainasemassa	141
Töiden kokonaisuudet listoiksi	143
Tekeminen läpinäkyväksi	144
Hyvät edellytykset työnteolle	146
Kuka kukin on?	149
Avoimet ja sopivat vastuut	149

JÄRJESTELMÄ LUODAAN TYÖPAJOISSA	157
Työpajoissa tapahtuu	157
Valmistautuminen työpajaan	158
Työpajan kulku	159
Työpajan jälkeen	165
Määrätietoinen eteneminen	165
Selkeyttäminen kannattaa	167
VASTUUTUSJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖÖNOTTO	175
Liikkeelle luonnoslistasta	175
Kohti jalostuneempaa vastuiden listaa	176
Entistä toimivampi tulevaisuus	177
Vaikutukset ympäröiviin asioihin	178
Työkuormat sopiviksi	179
VASTUUTUSJÄRJESTELMÄ OSANA ARKEA	185
Osaksi päivittäisiä rutiineja	186
Vastuupuun hyvä hoito	187
Muutoksia tehdään aktiivisesti	188
Keskustellen kohti yhteistä päämäärää	190
VAIKUTTAVAT EDUT	197
Parempaa organisoitumista	198
Kokonaisvaltaista ymmärrystä	200
Ongelmien ratkaisuja	201
Hienojakoisilla vastuilla läpinäkyvyyttä	202
Helpotusta muutoksiin	203
Tehoa asioiden hoitoon	207
Turvaa toimintaan	209
Kevennystä työkuormiin	212
Parempaa saatavuutta	213
Luottamusta tulevaan	215
Henkilökohtaista kehittymistä	216
Luonti ja käyttöönotto	218
Vastuutusjärjestelmä on voittajien kone	220
LOPPUSANAT	225
SANASTO	228

LÄHTEET	233
KIRJAN TEKIJÖISTÄ	235
KUVITTEELLINEN ESIMERKKI –	
SUOMEN TERÄSTOIMITUS OY	
Osa 1	29
Osa 2	62
Osa 3	84
Osa 4	107
Osa 5	123
Osa 6	138
Osa 7	153
Osa 8	171
Osa 9	181
Osa 10	194
Osa 11	223
LIITETAULUKOT –	
SUOMEN TERÄSTOIMITUS OY	
Päälista	237
Myynti	239
Suunnittelu	242
Talous	244